

DECIZIE

07 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecătorii:

Galina Stratulat, Maria Ghervas

Dumitru Mardari și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de Zamfir Mihail, în pricina civilă la cererea lichidatorului asociației de economii și împrumut „Finagrocredit” în proces de faliment simplificat– Ciobanu Daniela împotriva lui Zamfir Mihail cu privire la validarea popririi și încasarea sumei, împotriva hotărîrii Curții de Apel Bălți din 19 mai 2016, prin care s-a admis parțial cererea lichidatorului asociației de economii și împrumut „Finagrocredit” în proces de faliment simplificat– Ciobanu Daniela și s-a validat poprirea

c o n s t a ț ă

La 12 martie 2016 lichidatorul asociației de economii și împrumut „Finagrocredit” în proces de faliment simplificat– Ciobanu Daniela a depus cerere împotriva lui Zamfir Mihail cu privire la validarea popririi și încasarea sumei.

În motivarea cererii lichidatorul Ciobanu Daniela a indicat că prin hotărîrea Curții de Apel Bălți din 14 mai 2014 s-a intentat procedura simplificată de faliment față de asociația de economii și împrumut „Finagrocredit” fiind desemnată în calitate de administrator.

În rezultatul restabilirii actelor financiar-contabile a asociației de economii și împrumut „Finagrocredit” în proces de insolvență a constatat că Zamfir Mihail are datorie în sumă de 4 624,78 lei formată în baza contractului de împrumut nr. 61 din 26 mai 2008.

Zamfir Mihail pînă în prezent nu a onorat integral obligația de a achita datoria.

La 22 decembrie 2015 Zamfir Mihail a fost somat despre înființarea popririi și a solicitat achitarea sumei datorate în termen de 5 zile, însă datoria nu a fost rambursată.

Cere lichidatorul Ciobanu Daniela validarea popririi cu încasarea de la Zamfir Mihail în beneficiul asociației de economii și împrumut „Finagrocredit” în proces de faliment simplificat datoria în mărime de 4 624,78 lei (f.d. 4-5).

Prin mandatul din 21 martie 2016 avocatul Polivenco Victor a fost împuternicit de lichidatorul asociației de economii și împrumut „Finagrocredit” în proces de faliment simplificat– Ciobanu Daniela să-i acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a semna și depune cererea de chemare în judecată, de a modifica obiectul și temeiul acțiunii (f.d. 14).

La 11 mai 2016 avocatul Polivenco Victor a depus în interesele asociației de economii și împrumut „Finagrocredit” în proces de faliment simplificat cerere privind majorarea pretențiilor, solicitând încasarea din contul lui Zamfir Mihail a sumei de 20 719, 20 lei cu titlu de datorie.

În motivarea cererii privind majorarea pretențiilor avocatul Polivenco Victor a indicat că la 25 februarie 2016 în cadrul adunării creditorilor asociației de economii și împrumut „Finagrocredit” în proces de faliment simplificat s-a hotărât calcularea penalităților la restanța împrumutului în mărime de 52 % pe zi conform contractului de împrumut nr. 61 din 26 mai 2008, cu obligarea lichidatorului Ciobanu Daniela de a efectua recalculul la suma solicitată în cererea de validare a popririi din 12 martie 2016.

La 19 aprilie 2016 Zamfir Mihail a primit somația nr. 02-03/171-1 din 06 aprilie 2016, prin care a fost informat că suma solicitată inițial a fost majorată și la moment datoria este de 20 719,20 lei (f.d. 17).

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 19 mai 2016 s-a admis parțial cererea lichidatorului asociației de economii și împrumut „Finagrocredit” în proces de faliment simplificat– Ciobanu Daniela.

S-a validat poprirea instituită de lichidatorul asociației de economii și împrumut „Finagrocredit” în proces de faliment simplificat– Ciobanu Daniela.

S-a încasat de la Zamfir Mihail în beneficiul asociației de economii și împrumut „Finagrocredit” în proces de faliment simplificat datoria în mărime de 306 lei și penalitatea în mărime de 5,51 lei.

S-a încasat de la Zamfir Mihail în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 270 lei.

În rest cererea de validare a popririi a fost respinsă (f.d. 39-41).

La 24 iunie 2016 Zamfir Mihail a declarat recurs împotriva hotărârii Curții de Apel Bălți din 19 mai 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de insolabilitate și emiterea unei noi decizii de desființare a popririi.

În motivarea cererii de recurs Zamfir Mihail a invocat că nu are datorii față de asociația de economii și împrumut „Finagrocredit” în proces de faliment simplificat, deoarece a achitat în termen dobânda și anticipat a rambursat împrumutul.

Luând în considerație că împrumutul a fost rambursat în termen, instanța de insolabilitate neîntemeiat a încasat penalitatea.

Hotărârea instanței de insolabilitate nu este motivată, nefiind indicat temeiul legal în baza căruia a fost calculată datoria.

Cererea cu privire la validarea popririi urmează a fi respinsă, iar poprirea desființată ca fiind depusă cu încălcarea termenului general de prescripție de 3 ani.

Prin referința depusă la 06 septembrie 2016 lichidatorul asociației de economii și împrumut „Finagrocredit” în proces de faliment simplificat– Ciobanu Daniela a solicitat respingerea cererii de recurs.

Conform art. 8 alin. (3) Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, recursul va fi judecat în termen de 60 de zile de la înregistrarea dosarului în instanța de recurs, în modul prevăzut de Codul de procedură civilă.

Pricina a fost înregistrată la Curtea Supremă de Justiție la 15 iulie 2016.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și

în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Examinînd recursul declarat în limitele invocate pe baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus în termen, întemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea hotărârii Curții de Apel Bălți din 19 mai 2016 din următoarele motive.

Conform art.8 alin.(1) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Curtea de Apel Bălți a examinat pricina în lipsa terțului poprit și a pronunțat dispozitivul hotărârii la 19 mai 2016 (f.d. 39-41).

La 07 iunie 2016 Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa părților copia hotărârii redactate din 19 mai 2016 și a fost recepționată de Zamfir Mihail la 11 iunie 2016 (f.d. 42;44).

Prin urmare, recursul declarat de Zamfir Mihail la 24 iunie 2016 este depus în termen.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Din actele pricinii rezultă că prin contractul nr. 61 din 26 mai 2008 Zamfir Mihail a împrumutat de la asociația de economii și împrumut „Finagrocredit” suma de 30 000 lei pe termen pînă la 20 mai 2009 și s-a obligat să achite împrumutul și dobînda aferentă în mărime de 7 379 lei (f.d. 8).

Prin dispozițiile de încasare nr. 82 din 20 martie 2009 și nr. 259 din 01 iulie 2009 Zamfir Mihail a achitat asociației de economii și împrumut „Finagrocredit” datoria în mărime de 26 000 lei și de 4 000 lei, iar prin dispozițiile de plată nr. 684 din 30 iunie 2008 suma de 758 lei, nr. 880 din 20 septembrie 2008 suma de 1 953 lei, nr. 962 din 20 decembrie 2008 suma de 1 953 lei, nr. 83 din 20 martie 2009 suma de 2 101 lei, nr. 234 din 20 iunie 2009 suma de 308 lei, cu titlu de dobînzii (f.d. 28-34).

Curtea de Apel Bălți prin hotărârea din 14 mai 2014 a constatat insolvențabilitatea asociației de economii și împrumut „Finagrocredit”, a intentat procedura simplificată a falimentului în privința acesteia și a numit în calitate de lichidator Ciobanu Daniela (f.d. 26).

La 22 decembrie 2015 lichidatorul asociației de economii și împrumut „Finagrocredit” în proces de faliment simplificat– Ciobanu Daniela a expediat în adresa lui Zamfir Mihail somație, înștiințîndu-l despre înființarea popririi și a solicitat achitarea în termen de 5 zile de la data comunicării popririi, suma datorată în mărime de 4 624,78 lei (f.d. 6).

Prin avizul de recepție DS6201001326AS se confirmă Zamfir Mihail a recepționat somația la 03 februarie 2016 (f.d.7).

Dat fiind că Zamfir Mihail nu a achitat suma datorată, lichidatorul asociației de economii și împrumut „Finagrocredit” în proces de faliment simplificat– Ciobanu Daniela a depus prezenta cerere solicitînd validarea popririi și încasarea sumei de 4 624,78 lei (f.d. 4-5).

La 11 mai 2016 avocatul Polivenco Victor a depus în interesele lichidatorului asociației de economii și împrumut „Finagrocredit” în proces de faliment simplificat– Ciobanu Daniela cerere privind majorarea pretențiilor, solicitând încasarea din contul lui Zamfir Mihail în beneficiul asociației de economii și împrumut „Finagrocredit” în proces de faliment simplificat a sumei de 20 719, 20 lei cu titlu de datorie (f.d. 17).

Instanța de insolabilitate a admis parțial cererea, a validat poprirea și a încasat de la Zamfir Mihail în beneficiul asociației de economii și împrumut „Finagrocredit” în proces de faliment simplificat datoria în mărime de 306 lei și penalitatea în mărime de 5,51 lei.

În rest a respins cererea de validare a popririi (39-41).

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că Curtea de Apel Bălți a examinat pricina cu respectarea normelor de drept material și procedural.

Conform art.126 alin.(1), (2), (5), (9) și (11) Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, sînt supuse urmării silite prin poprire mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile corporale care sînt datorate debitorului ori sînt deținute în numele său de un terț sau pe care acesta din urma i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente. De asemenea, pot fi poprite bunurile mobile corporale ale debitorului deținute de un terț în numele lui și creanța cu termen ori sub condiție. În acest caz, poprirea nu va putea fi executată decât după ajungerea la termen ori de la data îndeplinirii condiției.

Poprirea se înființează prin somație a administratorului insolabilității/lichidatorului și se comunică terțului menționat la alin. (1) împreună cu o copie certificată de pe hotărîrea de intentare a procedurii de insolabilitate/faliment asupra debitorului.

În termen de 5 zile de la comunicarea popririi, iar în cazul sumelor de bani datorate în viitor – de la scadența acestora, terțul poprit este obligat să plătească direct pe conturile de acumulare indicate de administratorul insolabilității/lichidator ori să consemneze suma de bani, dacă creanța poprită este exigibilă, sau, după caz, să indisponibilizeze bunurile mobile corporale poprite și să trimită dovada către administratorul insolabilității/lichidator pentru a fi preluate.

Dacă terțul poprit nu își îndeplinește obligațiile ce îi revin pentru efectuarea popririi, administratorul insolabilității/lichidatorul, în cel mult o lună de la data la care terțul poprit trebuia să consemneze ori să plătească suma datorată, poate sesiza instanța de insolabilitate în vederea validării popririi.

Dacă din probele administrate rezultă că terțul poprit îi datorează sume de bani debitorului, instanța de insolabilitate va adopta o hotărîre de validare a popririi, prin care va încasa de la terțul poprit suma datorată debitorului, iar în caz contrar, va decide desființarea popririi. Poprirea înființată asupra unei creanțe cu termen sau sub condiție poate fi validată, dar hotărîrea nu poate fi executată decât după ajungerea creanței la termen sau la data îndeplinirii condiției, după caz. Dacă sumele sînt datorate periodic, poprirea se validează atît pentru sumele ajunse la scadență, cît și pentru cele care vor fi scadente, în ultimul caz validarea producându-și efectele numai la data cînd sumele devin scadente.

Prin contractul nr. 61 din 26 mai 2008 Zamfir Mihail a împrumutat de la asociația de economii și împrumut „Finagrocredit” suma de 30 000 lei pe termen pînă la 20 mai 2009 și s-a obligat să achite împrumutul și dobînda aferentă în mărime de 7 379 lei, iar în total suma de 37 379 lei (f.d. 8).

Prin dispozițiile de încasare nr. 82 din 20 martie 2009 și nr. 259 din 01 iulie 2009 Zamfir Mihail a achitat asociației de economii și împrumut „Finagrocredit” datoria în mărime de 26 000 lei și de 4 000 lei, iar prin dispozițiile de plată nr. 684 din 30 iunie 2008 suma de 758 lei, nr. 880 din 20 septembrie 2008 suma de 1 953 lei, nr. 962 din 20 decembrie 2008 suma de 1 953 lei, nr. 83 din 20 martie 2009 suma de 2 101 lei, nr. 234 din 20 iunie 2009 suma de 308 lei, cu titlu de dobânzi (f.d. 28-34).

Astfel, Zamfir Mihail datorează asociației de economii și împrumut „Finagrocredit” suma de 306 lei cu titlu de dobândă.

La 22 decembrie 2015 Zamfir Mihail a fost somat despre înființarea popririi și a solicitat achitarea sumei datorate în termen de 5 zile, însă datoria nu a fost rambursată.

Zamfir Mihail recepționând somația repetată din 06 aprilie 2016, prin care a fost informat că suma solicitată inițial a fost majorată la 20 719,20 lei nu a întreprins acțiuni în vederea stingerii acesteia (f.d. 19).

Conform art. 585 Codul civil, în cazul în care, conform legii sau contractului, obligația este purtătoare de dobândă, se plătește o dobândă egală cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată.

Punctul 2.1 al contractului de împrumut încheiat între părți prevede rata dobânzii de 26 % anual.

Conform art. 586 alin. (4) Codul Civil, în cazul în care sumele plătite de debitor sînt insuficiente pentru acoperirea integrală a datoriei scadente, se acoperă în primul rînd cheltuielile de judecată, pe urmă dobînzile și alte obligații de plată și, la urmă, obligația principală (capitalul).

Zamfir Mihail nu a formulat apărări în instanța de insolvabilitate, nu a prezentat probe că a achitat integral dobînda și instanța de insolvabilitate corect a încasat din contul acestuia în beneficiul asociației de economii și împrumut „Finagrocredit” suma de 306 lei cu titlu de dobînda.

Conform art. 624 alin. (1) Codul civil, clauza penală (penalitatea) este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun.

Punctul 2.9 al contractului de împrumut încheiat între Zamfir Mihail și asociația de economii și împrumut „Finagrocredit” prevede că în cazul neexecutării obligației împrumutatul urmează să-i achite împrumutătorului penalitatea în mărime de 52 % din suma neachitată pentru fiecare zi de întîrziere.

Conform art. 630 alin. (1) Codul civil, în cazuri excepționale, luîndu-se în considerare toate împrejurările, instanța de judecată poate dispune reducerea clauzei penale disproporționat de mari. La reducerea clauzei penale, trebuie să se țină cont nu numai de interesele patrimoniale, ci și de alte interese, ocrotite prin lege, ale creditorului.

Instanța de insolvabilitate întemeiat a stabilit că suma penalității este exagerată în raport cu mărimea datoriei și a redus mărimea acesteia de la 52 % la 0,01 %, încasînd din contul lui Zamfir Mihail în beneficiul asociației de economii și împrumut „Finagrocredit” a sumei de 5,51 lei cu titlu de penalitate.

Nu poate fi reținut argumentul lui Zamfir Mihail că poprirea este depusă cu încălcarea termenului general de prescripție de 3 ani.

În punctul 6.2 al contractului de împrumut nr. 61 din 26 mai 2008 este prevăzut că contractul expiră la data achitării integrale a împrumutului și a dobânzii aferente precum și a altor plăți stabilite în contract (f.d. 8).

Așadar, instanța de insolvență corect a validat poprirea încasând din contul lui Zamfir Mihail în beneficiul asociației de economii și împrumut „Finagrocredit” în proces de faliment simplificat datorita în mărime de 306 lei, penalitatea în mărime de 5,51 lei și taxa de stat în mărime de 270 lei.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că Curtea de Apel Bălți a examinat pricina sub toate aspectele și a emis o hotărâre legală, iar argumentele invocate de Zamfir Mihail în cererea de recurs sunt neîntemeiate și poartă caracter declarativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține hotărârea instanței de insolvență.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), alin. (3) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de Zamfir Mihail.

Se menține hotărârea Curții de Apel Bălți din 19 mai 2016, în pricina civilă la cererea lichidatorului asociației de economii și împrumut „Finagrocredit” în proces de faliment simplificat– Ciobanu Daniela împotriva lui Zamfir Mihail cu privire la validarea popririi.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul:

Svetlana Filincova

judecătorii:

Galina Stratulat,

Maria Ghervas

Dumitru Mardari

Sveatoslav Moldovan